

Лисянський Марк Самойлович - радянський поет, автор текстів пісень. Народився 31 грудня 1912 (13 січня 1913 року) в Одесі в родині портового вантажника. Через деякий час родина переїхала до Миколаєва. Після закінчення семирічної школи фабрично-заводського учнівства працював на заводі ім. Марті (нині ЧСЗ). Займався в заводському літературному об'єднанні «Шків», де познайомився з відомим поетом Едуардом Багрицьким. У 1932-1934 роках навчався в Московському інституті журналістики. Після його закінчення працював у редакціях газет. Писав вірші, частина з яких була опублікована в 1939 році в збірнику ярославських поетів «Наши люди». Перша збірка віршів Лисянського «Берег» вийшов тиритисячним тиражем в 1940 році в Ярославлі.

Коли почалася Велика Вітчизняна війна, добровольцем пішов на фронт. Під час проїзду на фронт в листопаді 1941 року через столицю у поета народився вірш «Моя Москва», в 1942 році покладений на музику Ісааком Дунаєвським; пісня здобула всенародну популярність, в 1995 році стала офіційним гімном Москви. У роки Великої Вітчизняної війни редагував дивізійну газету «У бій за Батьківщину». Згодом став її головним редактором. Був також спеціальним кореспондентом ряду фронтових видань. Кавалер орденів Червоної Зірки (1943) і Вітчизняної війни 2 ст., нагороджений медалями «За взяття Кенігсберга» (1945) і «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.» (1945).

Після війни жив і працював у Москві. Член Спілки письменників СРСР.

Лисянський - автор текстів популярних пісень - «Моя Москва», «Осенние листья», «Года» та ін. На початку 2000-х років вийшли три збірки прози, підготовлені його дружиною.

Особливе місце в його творчості займав місто Миколаїв. В автобіографії поет писав: «При всій любові до Одеси вважаю своїм рідним містом - Миколаїв...». У численні збірки автора ввійшли вірші присвячені Миколаєву - «Корабелы», «Белый парус», «Адмиральская», «Я приезжаю в город Николаев», «В детстве», «Николаев», «Город над Ингулом и над Бугом», «Дума о матери», «Отец», «Акация», «Пушкин в Николаеве» та інші.

За свою творчу діяльність удостоєний орденів Трудового Червоного Прапора і Дружби народів.

З 1988 року - почесний громадянин Миколаєва.

Помер 30 серпня 1993 року. Похований у Москві.

У пам'ять про поета встановлено меморіальні дошки, в будинку де він жив, у Москві по вул. Черняхівського, 4, у Миколаєві по вул. Адміральській, 41, де колись він хлопчиськом займався в Будинку піонерів.

Твори М.С. Лисянського

- Лисянский, М. С. От имени Черного моря. 1941-1945 / М. С. Лисянский. – Ярославль : Облиздат, 1947. -119 с.
- Лисянский, М. С. Золотая моя Москва : стихи / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1951. - 159 с.
- Лисянский, М. С. Всегда с нами : стихи / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1955. - 83 с.
- Лисянский, М. С. Стихи и песни / М. С. Лисянский. – Ярославль : Кн. изд-во, 1955. - 159 с.
- Лисянский, М. С. Дружьям и товарищам / М. С. Лисянский. – М. : Советский писатель, 1958. - 150 с.
- Лисянский, М. С. За весной - весна : стихи / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1959. -190 с.
- Лисянский, М. С. Здравствуй! : Новая книга стихотворений / М. С. Лисянский . - М. : Советский писатель, 1962. - 160 с.
- Лисянский, М. С. Почта полевая : стихи и песни / М. С. Лисянский ; ред. Н. Иванова . - М. : Военное издательство Министерства Обороны СССР, 1963. - 106 с.
- Лисянский, М. С. Дивный город : книга новых стихотворений / М.С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1965. - 143 с.
- Лисянский, М. Такое время : стихи / М. Лисянский; ред. В. С. Фогельсон. - М. : Советский писатель, 1968. - 128 с.

- Лисянский, М. С. Навсегда : стихи / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1970. - 135 с.
- Лисянский, М. С. Лучшие годы мои : избранная лирика / М. С. Лисянский ; ред. Н. Иванова. - М. : Художественная литература, 1971. - 241 с.
- Лисянский, М. С. Города, города : стихи / М. Лисянский // "Стапель" сквозь годы. 1929-2011. История в лицах : литературно-энциклопедический словарь-антология / ред. В. Чебанов. - Николаев : Стапель, 2011. - С. 149.
- Лисянский, М. Все сначала : стихи, поэма / М. Лисянский ; худож. А. Кузнецов . - М. : Советский писатель, 1972. - 224 с. : фот.
- Лисянский, М. С. Избранное : стихотворения и поэмы / М. С. Лисянский ; авт. предисл. А. М. Турков. - М. : Художественная литература, 1975. - 400 с. : портр.
- Лисянский, М. С. Сквозь ветры беспокойные : стихотворения и песни, повесть в стихах / М. С. Лисянский. - М. : Воениздат, 1974. - 192 с.
- Лисянский, М. С. За горами, за лесами : Новая книга стихотворений / М. С. Лисянский. - М. : Современник, 1976. - 155 с.
- Лисянский, М. С. Города, города... : новые стихи / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1978. - 142 с. : портр.
- Лисянский, М. С. Спасибо / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1981. - 152 с.
- Лисянский, М. С. Избранные произведения в двух томах. / М. С. Лисянский. - М. : Художественная литература, 1983.
- Лисянский, М. С. Сигнальный огонь : новая книга стихотворений / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1983. - 160 с.
- Лисянский, М. С. Навсегда / М. С. Лисянский. - М. : Советский писатель, 1987. - 288 с.
- Лисянский, М. С. Напутствие : Новая книга стихотворений / М. С. Лисянский. - М. : Современник, 1987. - 127 с.
- Лисянский, М. Город над Ингулом и над Бугом : стихи / М. Лисянский // Вітер з лиману : поезії / упор. В. П. Бойченко, Є. Г. Мірошниченко, Е. І. Январьов. - Одеса, 1988. - С. 80-82.
- Лисянский, М. С. Преодоление : стихи / М.С.Лисянский. - М. : Советский писатель, 1988. - 208 с.
- Лисянский, М. С. Одна мелодия : Новая книга стихотворений / М.С. Лисянский. - М. : Сов. писатель, 1992. - 208 с.
- Лисянский, М. С. Диалог : Стихи последних лет / М. С. Лисянский. - М. : Московский рабочий, 1996. - 159 с.
- Лисянский, М. С. Я по свету немало хаживал...: О тех, кого я узнал и любил / М.С.Лисянский. - М. : Тверская, 2000. - 326 с.
- Лисянский, М. С. Мимоза-сан : документальная повесть / М.С. Лисянский. - М. : Русская книга, 2002. - 437 с.
- Лисянский, М. С. Провинциальные рассказы / М.С. Лисянский. - М. : Русская книга, 2004. - 224 с.
- Лисянский, М. Корабелы : Стихи / М. Лисянский // Миколаївський оберіг. - Миколаїв, 2004. - С. 67-68.
- Лисянский, М. Шла женщина / М. Лисянский // Украина. Русская поэзия. XX век : антология / упор. Ю. Каплан. - К. : Юг, 2007. - С. 435-436.
- Лисянский, М. Корабелы : песня / М. Лисянский, А. Долуханян // Місто моє сонячне : пісенник / ред. В. Д. Чайка, Р. П. Вдовиченко. - Миколаїв : Видавництво Ірини Гудим, 2009. - С. 7-8.
- Лисянский, М. Моя философия : стихи / М. Лисянский // "Стапель" сквозь годы. 1929-2011. История в лицах : литературно-энциклопедический словарь-антология / ред. В. Чебанов. - Николаев : Стапель, 2011. - С. 149.
- Лисянский, М. С. Стихи / М. Лисянский // В волнах века : альманах. - Николаев, 2011. - С. 13-17.
- Лисянский, М. Стихи и проза : фрагменты из книг Марка Лисянского / М. Лисянский // Чуткие струны Марка Лисянского / авт.-сост. Б. Л. Аров. - Николаев, 2011. - С. 20 - 216.

Публікації віршів у миколаївських газетах

- Лисянский, М. С. Новые стихи / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1981. - 15 янв.
- Лисянский, М. С. Из новой книги стихов / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1983. - 13 янв.
- Лисянский, М. С. Из новых стихов / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1986. - 4 дек.

- Лисянский, М. С. Впервые : из новых стихов / М.С. Лисянский // Південна правда. - 1986. - 28 берез.
- Лисянский, М. С. Южный Буг; Воспоминания: стихи / М. Лисянский // Южная правда. - 1987. - 30 июля.
- Лисянский, М. С. Со мною время молодое : стихи / М.С. Лисянский // Ленінське плем'я. - 1988. - 7 лют.
- Лисянский, М. С. Пушкин в Николаеве : стихотворение / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1989. - 21окт.
- Лисянский, М. С. Из новых стихов / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1990. - 4 окт. - С.
- Лисянский, М. С. Стихи / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1993. - 23 янв.
- Лисянский, М. С. Эпилог к моей книге «Одна мелодия» : стихотворение / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1993. - 21 авг.
- Лисянский, М. С. Мне надо жить : стихи / М.С. Лисянский // Вечерний Николаев. - 1993. - 4 сент. - С. 2.
- Лисянский, М. С. Стихи / М.С. Лисянский // Южная правда. - 1996. - 8 окт.
- Лисянский, М. С. Весеннее стихотворение; Всевышний / М.С. Лисянский // Южная правда. - 2000. - 7 июля. - С. 3.
- Лисянский, М. С. Корабелы; Детство; Я приезжаю в город Николаев : стихи / М. С. Лисянский // Вечерний Николаев. - 2002. - 14 янв. - С. 3.
- Лисянский, М. С. Я приезжаю в город Николаев... : стихи / М.С. Лисянский // Вечерний Николаев. - 2004. - 14 янв.
- Лисянский, М. С. "И город Николаев был со мной !" / М.С. Лисянский // Южная правда. - 2008. - 31 янв. - С. 5.

Про життя та діяльність М.С. Лисянського

- Аров, Б. В память о поэте-земляке / Б. Аров // Южная правда. - 1997. - 30 авг.
- Аров, Б. Всем сердцем : Штрихи к портрету / Б. Аров // Чуткие струны Марка Лисянского / авт.-сост. Б. Л. Аров. - Николаев, 2011. - С. 4. -18.
- Аров, Б. Встреча с творчеством Марка Лисянского / Б. Аров // Южная правда. - 2000. - 4 июля. - С.3.
- Аров, Б. Диалог с Москвой / Б. Аров // Николаевские новости. - 1996. - 14 нояб.
- Аров, Б. До последней строки / Б. Аров // Дорогие мои земляки : очерки, интервью, встречи / Б. Аров. - Николаев, 1994. - С. 84 - 88.
- Аров, Б. И в прозе радуга поэзии / Б. Аров // Южная правда. - 2004. - 7 авг. - С. 3.
- Аров, Б. Мелодия доброты и мудрости / Б. Аров // Вечерний Николаев. - 1992. - 27 окт.
- Аров, Б. Помнят в России поэта / Б. Аров // Южная правда. - 2003. - 12 апр. - С. 1.
- Аров, Б. Поэзия мудрости и доброты / Б. Аров // Южная правда. - 1998. - 17 янв.
- Аров, Б. От сердца к сердцу / Б.Аров // Вечерний Николаев. - 1993. - 12 янв. - С.4.
- Аров, Б. Талант и щедрость души / Б. Аров // Рідне Прибужжя. - 2001. - 20 верес. - С.6.
- Аров, Б. Талант и благожелательность : О книге прозы поэта Марка Лисянского / Б. Аров // Новый горожанин. - 2000. - №10-11.- С.18-19.
- Аров, Б. Чуткие струны поэзии / Б. Аров // Южная правда. - 2003. - 14 янв. - С. 3.
- Болгаренко, В. Записано в сердце / В. Болгаренко // Родной причал. - 2012. - 21 -27 нояб. - С. 1.
- Гладышев, В. "Ты мне был родным порогом" / В. Гладышев // Южная правда. - 2012. - 1 сент. - С. 2.
- Двойнисюк, А. Хорошо бы стать волшебником: Марк Лисянский и Владимир Ищенко. Поэт и футболист / А. Двойнисюк // Николаевские новости. -1998. - 16 марта.
- Достояно отметим юбилей поэта – земляка : В редакцию газеты «Южная правда». Открытое письмо // Южная правда.-2002.- 19 сент. - С. 2.
- Ицковский, Ю. Борис Аров: чуткие струны Марка Лисянского / Ю. Ицковский // Новая николаевская газета. - 2012. - 21 -27 нояб. - С. 1.
- Казакова, Р. Благодарная память / Р. Казакова // Книжное обозрение. - 1998. -6 янв.
- Ковальджи, К. Вся жизнь в поэзии / К. Ковальджи // Лисянский М. Диалог: стихи последних лет / М. Лисянский. - М., 1996. - С. 150 - 155.
- Козлов, С. Чуткие струны души / С. Козлов // Вечерний Николаев. - 2012. - 17 нояб. - С. 3.
- Кустовская, С. А. «Я по свету немало хаживал...» / С. А. Кустовская // Партнер информ. - 2003. - 16 янв. - С. 2.
- Лисянский Марк Самойлович // Большая энциклопедия : в 62-х т. - М. : ТЕРРА, 2006. - Т. 26. - С. 258.

- Лисянский Марк Самойлович // Краткая литературная энциклопедия. - М., 1967. - Т. 4. - С. 218.
- Лисянский, М. Не только о себе: [автобиография] / М.Лисянский // Лучшие годы мои : избр. лирика /М. Лисянский. - М., 1976. - С. 13-18.
- Марк Самойлович Лисянский // Русские советские писатели. Поэты : биобиблиогр. указ. - М., 1989. - Т. 12. - С. 202 -247.
- Марк Лисянский : [крат. биограф. справка] // "Стапель" сквозь годы. 1929-2011. История в лицах : литературно-энциклопедический словарь-антология / ред. В. Чебанов. - Николаев, 2011. - С. 148.
- Мирошниченко, Е. Где рождаются поэты / Е. Мирошниченко // Южная правда. - 2012. - 27 марта. - С. 3.
- Мірошніченко, Є. Щоб своє серцебиття звірити... / Є. Мірошніченко // Південна правда. - 1983. - 12 лют.
- Островская, М. Чуткие струны Марка Лисянского / М. Островская // Южная правда. - 2012. - 17 нояб. - С. 3.
- Павлов, А. В России ценят нашего земляка / А. Павлов // Вечерний Николаев. - 2007. - 25 окт. - С. 3.
- Павлов, А. Возвратиться снова в город Николаев : К 95-летию со дня рождения Марка Лисянского / А. Павлов // Вечерний Николаев. - 2008. - 17 янв. - С. 5.
- Павлов, А. Возвратиться снова в Николаев. Поэту Марку Лисянскому в январе этого года исполнилось бы 98 лет / А. Павлов // Южная правда. - 2011. - 5 февр. - С. 3.
- Павлов, А. «Николаев — первый пароль» / А. Павлов // Радянське Прибужжя. - 1993. - 12 жовт.
- Павлов, А. Провинциал в столице / А. Павлов // Родной причал. - 2004. - 7 -13 июля. - С. 1.
- Память о поэте жива // Вечерний Николаев. - 2008. - 5 февр. - С. 3.
- Про присвоєння звання «Почесний громадянин міста Миколаєва» членові Спілки письменників СРСР, ветеранові Великої Вітчизняної війни тов. Лисянському Марку Самійловичу : рішення виконкому Мико-лаївської міської Ради народних депутатів № 11 від 3 січня 1988 року // Південна правда. -1988. -14 січ.
- Пучков, В. Видимо- невидимо на земле добра / В. Пучков // Вечерний Николаев. - 2003. - 14 янв. - С.3.
- Синявский, В. Издана книга о николаевском поэте Марке Лисянском, написавшем знаменитое стихотворение о Москве / В. Синявский // Николаевские новости. - 2012. - 17 окт. - С. 8.
- Стариков, И. Рядом с любимым / И. Стариков // Вечерний Николаев. - 2012. - 4 дек. - С. 3.
- Степаненко, Ю. Навсегда в наших сердцах!.. / Ю. Степаненко // Южная правда. - 2008. - 12 февр.
- Сыновняя преданность Николаеву // Почетные граждане г. Николаева : комплект листовок. - Николаев, 1991.
- Тупайло, С. Марк Лисянський: класика вчора і сьогодні / С. Тупайло // Рідне Прибужжя. - 2008. - 9 лют.
- Хвойная, Н. Корабелы, корабелы / Н. Хвойная // Вечерний Николаев. - 1998. - 20 окт. - С.1.
- Хлопинская, Л. «Я в мой Николаев приехал к своим уцелевшим друзьям» / Л. Хлопинская // Южная правда. - 2006. - 1 апр. - С. 3.
- Христова, Н. Я и в городе Париже Николаев вспоминал... / Н. Христова // Вечерний Николаев. - 2006. - 18 марта.
- Шарафанов, М. Поговори зі мною, поет / М. Шарафанов // Південна правда. - 1989. - 26 січ.
- Шарафанов, Н. Одна мелодия / Н. Шарафанов // Южная правда. - 1992. - 7 нояб.
- «Я рос под небом Николаева» // Вечерний Николаев. - 2003. - 16 сент. - С.1.
- Январев, Э. Благожелательность таланта : Штрихи к портрету Марка Лисянского // Литературная газета. - 1984. -11 июля. - С. 6.
- Январев, Э. Лисянский Марк Самойлович / Э. Январев // Николаевцы : энцикл. словарь. - Николаев, 1999. - С. 203.
- Январев, Э. Нам надо друг к другу спешить / Э. Январев // Южная правда. - 1984. - 15 марта.
- Январев Э. Однажды Марк Лисянский /Э.Январев // Радянське Прибужжя. - 1993. - 23 січня. - С.4
- Январев, Э. Прерванный диалог / Э. Январев // Вечерний Николаев. - 1996. -31 окт.
- Январев, Э. Человек, обнимающий дерево / Э. Январев // Вечерний Николаев. - 1998. - 20 июня. - С.3.